

Noord-Aziatische modderkruiper

Misgurnus bipartitus

Laatste update: 11-03-2025

De Noord-Aziatische modderkruiper is een zoetwatervis die behoort tot de familie van de modderkruipers (Cobitidae). De soort heeft een langgerekt, aalachtig lichaam met een egaal olijfgachtige kleur en een gemarmerd tot spikkelachtig patroon. In Nederland bereikt deze soort een maximale lengte van 18 cm. Aan de onderzijde van de kop bevinden zich tien bekdraden. Meestal heeft de vis ook een donkere vlek aan basis van de staartvin.

De soort lijkt sterk op de Aziatische modderkruiper (*Misgurnus anguillicaudatus*). Beide soorten zijn zeer variabel in kleur en tekening en zijn niet van elkaar te onderscheiden op basis van uiterlijke kenmerken. Genetisch onderzoek is daarvoor nodig. Meer informatie over de verschillen tussen inheemse en uitheemse modderkruipersoorten in Nederland staat op deze [webpagina van RAVON](#).

Foto: Jelger Herder (DigitalNature)

1. Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2024

De Noord-Aziatische modderkruiper is gevestigd in België, Duitsland, Nederland en Oostenrijk. Bij het huidige klimaat en verwachte klimaatverandering kan de soort zich vestigen in veel andere EU-lidstaten.

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

Er zijn geen studies beschikbaar over de effecten van de Noord-Aziatische modderkruiper op inheemse biodiversiteit en ecosystemen in het geïntroduceerde en oorspronkelijke verspreidingsgebied. Voor de Noord-Aziatische modderkruiper wordt echter een soortgelijke impact verondersteld als die van de Aziatische modderkruiper (*M. anguillicaudatus*): competitie om ruimte met inheemse vissoorten, predatie op aquatische macrofauna en op eieren van vissen en amfibieën, overdracht van parasieten en verslechtering van de waterkwaliteit.

De belangrijkste ecologische impact in Europa is hybridisatie met de inheemse modderkruipers, zoals de bedreigde grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*).

Effect op ecosystemendiensten

De Noord-Aziatische modderkruiper kan als bodemwoelende vis de waterkwaliteit beïnvloeden doordat vanuit de bodem voedingsstoffen en deeltjes in de waterkolom worden gebracht.

Overige effecten

Er zijn geen overige effecten bekend.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van de Noord-Aziatische modderkruiper op de [Unielijst](#) van [EU-verordening 1143/2014](#).

2. Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2025

De Noord-Aziatische modderkruiper heeft zich in Nederland gevestigd in de provincie Limburg.

Effecten

Zie onder '1. Aanwezigheid en effect in Europa'.

In de Tengelroyse beek in Limburg is significante overlap in voedsel vastgesteld tussen inheemse benthische vissoorten en de Noord-Aziatische modderkruiper, waardoor voedselconcurrentie zou kunnen optreden. De verspreiding van de Noord-Aziatische modderkruiper in Nederland overlapt op sommige locaties ook met de verspreiding van de bedreigde inheemse grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*), waarbij de uitheemse soort een hogere dichtheid bereikt. Uit onderzoek is gebleken dat uitheemse en inheemse *Misgurnus*-soorten makkelijk kunnen hybridiseren. Daardoor bestaat de kans op hybridisatie tussen de Noord-Aziatische en de grote modderkruiper.

3. Wet- en regelgeving

De Noord-Aziatische modderkruiper staat sinds augustus 2025 op de Unielijst van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)). Een soort die op de Unielijst staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Het houden van deze soort is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring (het bewaren van soorten buiten hun natuurlijke leefomgeving). Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland \(RVO\)](#).

4. Wat te doen?

Particulieren en dierentuinen die deze soort al in bezit hadden voordat de Unielijst van kracht werd, mogen de dieren houden totdat ze een natuurlijke dood sterven. Voorwaarden zijn wel dat de dieren niet kunnen ontsnappen en dat men zorgt dat ze zich niet kunnen voortplanten.

Uitroeijing van deze soort na introductie is vrijwel onmogelijk. Vissen worden vaak gedood door vijvers droog te leggen of door toediening van bestrijdingsmiddelen aan het water waardoor zuurstofgebrek optreedt. De modderkruipers zijn echter in staat om zuurstof in te ademen via hun darmen en huid en kunnen daardoor zuurstofarme omstandigheden gedurende vele dagen overleven. Ze kunnen ook lange droogteperiodes overleven door zich in te graven in het zachte bodemsubstraat. Het voorkomen van ontsnapping van deze soort is daarom van belang om de introductie en verspreiding tegen te gaan. Meer informatie over deze en andere mogelijke maatregelen staat in [dit rapport voor Europese Commissie](#).

Meldingen van de Noord-Aziatische modderkruiper in de natuur kunnen worden doorgegeven via [waarneming.nl](#).

5. Meer informatie

Oorsprongsgebied

De Noord-Aziatische modderkruiper komt oorspronkelijk uit het gebied ten noorden van de Gele Rivier in China.

Habitat

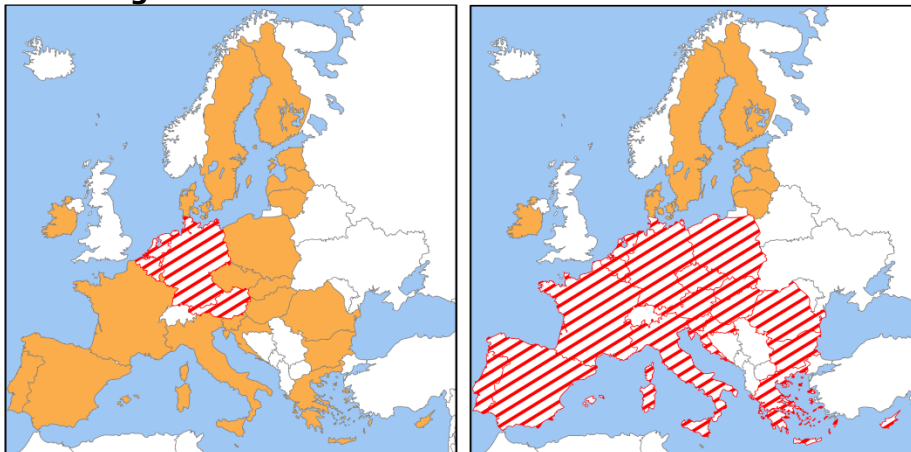
De natuurlijke habitat van de Noord-Aziatische modderkruiper is niet bekend. Zoals de meeste modderkruipersoorten uit Azië komt deze soort hoogstwaarschijnlijk voor in stilstaande tot traag stromende wateren met modderige bodems. In Nederland wordt de soort waargenomen in vegetatierijke, traag stromende laaglandbeken.

Introductieroute Europa

De aquariumhandel lijkt de meest voor de hand liggende introductieroute van de uitheemse *Misgurnus*-soorten in Europa, waaronder ook de Noord-Aziatische modderkruiper. De soorten worden verhandeld voor zowel aquaria als tuinvijvers, van waaruit de vissen losgelaten kunnen worden of kunnen ontsnappen (bij overstroming van de vijvers). Het is niet uitgesloten dat ze ook voor menselijke consumptie geïmporteerd worden in Europa.

De Noord-Aziatische modderkruiper kan ook nieuwe gebieden op eigen kracht bereiken. Zo heeft de vis België al kunnen koloniseren vanuit Nederland.

Aanwezigheid in de EU

Links: Gevestigd in de EU in 2024 (rood gearceerde landen), rechts: mogelijke vestiging in de EU bij het huidige klimaat (rood gearceerde landen). Deze voorspellingen moeten met voorzichtigheid worden behandeld vanwege de lage betrouwbaarheid van het model. In oranje zijn de overige EU-lidstaten aangegeven. Bron: [Europese risicobeoordeling](#).

Introductieroute Nederland

Tijdens een korte online zoektocht naar de verkoop van deze soort in Nederland zijn geen verkooppunten gevonden (17 juli 2024). De Aziatische modderkruiper wordt echter wel aangeboden. Door de grote morfologische gelijkheid tussen de twee soorten is het mogelijk dat Noord-Aziatische modderkruiper onbewust wordt verhandeld.

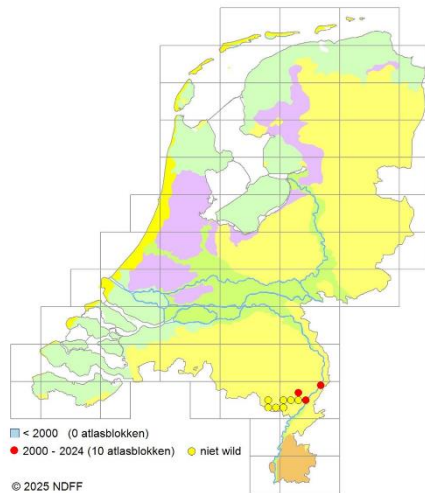
De populatie in Limburg is vermoedelijk ontstaan door het uitzetten van vissen door een aquariumhouder.

Aanwezigheid in Nederland

Stand van zaken in 2025: in Nederland komt de Noord-Aziatische modderkruiper alleen voor in Noord-Limburg. Deze soort is voor het eerst in 2012 waargenomen in de Tungalroyse beek en in korte tijd heeft de vis zich kunnen verspreiden over de hele beek. In 2020 heeft de soort de Aalsbeek bereikt via de Maas; een locatie 12 kilometer stroomafwaarts vanaf de Tungalroyse beek.

De modderkruipersoort in de Tungalroyse beek in Limburg werd eerst als de Aziatische modderkruiper (*Misgurnus anguillicaudatus*) gedetermineerd. Dit is later gecorrigeerd aan de hand van genetisch onderzoek.

Eerste waarneming in de Nederlandse natuur: 2012.

Verspreiding van de Noord-Aziatische modderkruiper in Nederland. Bron: verspreidingsatlas.nl

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie via de aquariumhandel is verminderd sinds de plaatsing op de Unielijst. De Aziatische modderkruipersoorten lijken morfologisch sterk op elkaar, waardoor het mogelijk is dat de Noord-Aziatische modderkruiper onbewust verhandeld wordt.

De Noord-Aziatische modderkruiper is al gevestigd in Nederland en de verdere verspreiding is te verwachten. De verspreidingssnelheid wordt als hoog ingeschat. De soort heeft zich binnen 4 jaar twaalf kilometer stroomafwaarts en één kilometer stroomopwaarts kunnen verspreiden.

6. Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

7. Bronnen

- Binnendijk E, Lemmers P & Crombaghs BHJM, 2017. [Verspreiding en bestrijding van de Aziatische modderkruiper - Een nieuwe exoot in Nederland](#). Natuurhistorisch Maandblad, 9, 164-169.
- Brys R, Neyrinck S, Halfmaerten D, Auwerx J, Van Wichelen J & Verreycken H, 2020. [Noord-Aziatische modderkruiper: een nieuwe invasieve vissoort die op basis van zijn eDNA niet langer ongezien de grens over duikt](#). 19, 70-74 pp.

- Lemmers P, Olde Wolbers R, Van der Velde G & Leuven RSEW, 2024. [Trophic position and niche overlap of an Asian weatherfish \(*Misgurnus bipartitus*\), western tubenose goby \(*Proterorhinus semilunaris*\), and native benthic fish species](#). Aquatic Invasions, 19 (1), 85-108.
- Nederlands Soortenregister. [Noord-Aziatische modderkruiper](#). Bezocht op 8-1-2025.
- Verreycken H, 2022. [Annex with evidence on measures and their implementation cost and cost-effectiveness. Species: *Misgurnus bipartitus* \(Sauvage & Dabry de Thiersant, 1874\)](#).
- Verreycken H, 2024. [Risk assessment template developed under the "Study on Invasive Alien Species – Development of risk assessments to tackle priority species and enhance prevention" Contract No 090201/2021/856738/ETU/ENV.D2 Name of organism: *Misgurnus bipartitus* \(Sauvage & Dabry de Thiersant, 1874\)](#).
- Verspreidingsatlas. [Misgurnus bipartitus](#). Bezocht op 16-1-2025.